

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/280/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815211634
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8815211634.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcov: 1/ B. K., K.. XX.XX.XXXX, O. Y. XX a 2/ R. K., K.. XX.XX.XXXX, O. Y. XX, obaja právne zastúpení: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému: Č. R. O., U..W., G. 11, O., H.: XX XXX XXX, právne zastúpený: Mgr. Miroslavom Vilímom, advokátom, so sídlom Michalská 9, Bratislava o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.698,13 eur, o odvolaní žalovaného a žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 11C/471/2015 - 46 zo dňa 11.7.2016 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok vo vyhovujúcom výroku čiastočne čo do sumy 400 eur a v prevyšujúcej časti sa rozsudok mení a žaloba sa zamietá.
- II. Žalobcom sa priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni v 1/rade a žalobcovi v 2/ rade primerané finančné zadosťučinenie vo výške 849,07 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že nárok uplatňovaný v tomto konaní žalobcami je nárok na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá žalovaný z dôvodu, že súd vo veci 13C/200/2014 skonštatoval porušenie spotrebiteľského práva, keď žalobu ČSOB, a.s. proti žalovaným (žalobcom v tomto konaní) v časti zamietol, a to z dôvodu nesprávne uvedenej RPMN. Žalobcovia v tomto svojom žalobnom návrhu žiadali aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť im primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.698,13 eur ako rozdiel medzi žalovaným žiadanou sumou vo veci 13C/200/2014 a súdom priznanou sumou.

Žalobcovia neuviedli, nedefinovali akú ujmu mali utpieť či už v nemajetkovej sfére, alebo vo sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života. Žalobcovia nepreukázali že boli vystavení nedôvodne psychickému vypätiu zo strany žalovaného v dôsledku jeho konania a zavádzania žalobcov ako spotrebiteľa. Výška priznaného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu a nemožno ju objektívne preukázať. Súd pri jej určovaní zohľadňuje rôzne kritéria a to jej intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčnú a sankčnú funkciu a podobne. V danom prípade má súd za to, že žalobcami požadované finančné zadosťučinenie v sume 1.698,13 eur ako rozdiel o ktorý sa chcel žalovaný obohatiť je podľa súdu neprimerané utrpenej ujme, ktorá navyše nebola v konaní preukázaná a nebolo absolútne ničím nepodložené a zdôvodnené a zasahovalo by to do rozporu s dobrými mravmi. Je však nesporené že nárok ako taký na primerané finančné zadosťučinenie im v zmysle citovaných

zákoných ustanovení vznikol. Súd po posúdení vyššie uvedených okolností dospel k záveru, že primerané finančné zadosťučinenie, ktorý nárok v zmysle zákona vznikol, tak ako bolo žalobcami požadované je neprimerané a určil ho na sumu 1 z tejto sumy, t.j. 849,07 eur, ktoré je primerané okolnostiam a vznikutej ujme a preto žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

V predmetnej právnej veci boli účastníci konania pomerne čiastočne úspešní, každý zhruba v rovnakom pomere preto poukazujúc na vyššie uvedené zákonné ustanovenie súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Proti vyhovujúcemu výroku tohto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť a uplatnil si náhradu trov konania, vrátane odvolacieho. Žalovaný zastáva názor, že neporušil žiadnu svoju povinnosť v zmysle zákona, nakoľko pri určovaní výšky RPMN postupoval v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi, avšak žalovaný nemôže zodpovedať za chyby obsiahnuté v právnych predpisoch. Žalovaný má za to, že vznik ujmy nebol žiadnym spôsobom preukázaný.

3. Proti výroku o náhrade trov konania podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia. V odvolaní uviedli, že súd mal vychádzať z ist. § 264 ods. 1 CSP. Rozsudok v napadnutom výroku navrhli zmeniť a priznať náhradu trov konania z hodnoty nároku 849,07 eur v rozsahu 100 %.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 (ďalej len „Civilného sporového poriadku“ alebo „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 380 Civilného sporového poriadku, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je v časti dôvodné.

5. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

6. Hlavnou odvolacou námietkou žalovaného bolo to, že pri výpočte RPMN postupoval podľa vzorca ustanoveného zákonodarcom, ktorý bol obsiahnutý v prílohe Zákona č. 258/2001 Z.z. a preto nemôže niesť zodpovednosť za nesprávne uvedenú výšku RPMN.

Táto odvolacia námietka žalovaného neobstojí, nakoľko ak žalovaný poukazuje na to, že nemôže niesť zodpovednosť za nesprávny vzorec, tak toto tvrdenie rovnako platí aj pre spotrebiteľa. Spotrebiteľ má právo pred uzavretím zmluvy poznať všetky informácie vzťahujúce sa k úveru a k jeho „cene“ tak, aby sa mohol po zohľadnení všetkých potrebných informácií, ktoré môžu ovplyvniť jeho rozhodnutie vziať si úver, rozhodnúť, či vstúpi do úverového vzťahu s dodávateľom alebo nie. Toto právo spotrebiteľa v prejednávacom prípade naplnené nebolo. Spotrebiteľ pri uzatváraní úverovej zmluvy nemal k dispozícii relevantnú informáciu o skutočnej výške RPMN. Tento nedostatok je sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, a spotrebiteľ v takomto prípade nemôže zodpovedať za to, resp. byť akokoľvek nepriaznivo dotknutý tým, že dodávateľ postupoval podľa nesprávneho vzorca určeného zákonodarcom. Norma upravujúca vzorec výpočtu RPMN je adresovaná dodávateľom, a ak im v dôsledku jej uplatňovania vznikne škoda (v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru), nie je dotknuté ich právo domáhať sa jej náhrady voči štátu, no nemožno pripustiť jej prenášanie na spotrebiteľov. Ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. predpokladá porušenie práva ako objektívnu kategóriu, a spotrebiteľ má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. K porušeniu práva v tomto prípade došlo, a za jeho porušenie zodpovedá žalovaný.

7. Ďalej žalovaný v odvolaní namieta nepreukázanie ujmy, ktorá mala vzniknúť žalobcom.

8. V spotrebiteľských vzťahoch určité povinnosti vznikajú i dodávateľom. Jednou z týchto povinností je i povinnosť upravená v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Vychádzajúc z tohto ustanovenia proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže sa súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom.

9. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

10. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

11. Vo veci 11Rob101/2010 Okresného súdu Vranov nad Topľou sa žalovaný domáhal zaplata sumy 2 118,68 Eur z poskytnutia úveru, v tomto konaní bol úspešný. Rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Cb/79/2012 zo dňa 3.10.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 4Cob/2/2013 zo dňa 23.4.2013 bola povolená obnova konania 11Rob101/2010. Nové konanie bolo vedené pod sp. zn. 13C/200/2014. V tomto konaní súd žalobcovi (žalovanému v tomto konaní) vyhovel čo do sumy 420,00 eur s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol, keď v dôsledku nesprávne uvedenej RPMN vyhodnotil úver ako bezúročný a bez poplatkov, a na úhradu istiny započítal aj úhrady z titulu poistenia úveru.

12. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobcom vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie, odvolací súd však mal za to, že je potrebné korigovať jeho výšku.

13. Priznanie finančného zadosťučinenia, okrem iného, plní funkciu sankčnú, satisfakčnú, preventívnu, resp. odradzujúcu. V tomto prípade, ako bolo konštatované vyššie, žalovaný vo vzťahu k spotrebiteľovi, napriek nesprávne zákonnému vzorcu, zodpovedá za uvedenie nesprávnej výšky RPMN, preto priznanie finančného zadosťučinenia splní voči žalovanému funkciu sankčnú a voči žalobcom funkciu satisfakčnú. Pokiaľ ide o preventívnu či odradzujúcu funkciu, je potrebné vziať do úvahy, že v danej veci by priznanie finančného zadosťučinenia túto funkciu neplnilo. Žalovaný pri výpočte RPMN zo subjektívneho hľadiska zákon neporušil (postupoval podľa zákonného vzorca), preto na žalovaného nie je potrebné formou priznaného finančného zadosťučinenia preventívne pôsobiť a odradiť ho od porušovania práva spotrebiteľa. Uvedené síce nezbavuje žalovaného zodpovednosti z porušenia práva spotrebiteľa v zmysle ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z., ale absenciu preventívnej a odradzujúcej funkcie je potrebné zohľadniť pri určení výšky finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na vyššie uvedené, a vzhľadom na dôvody uvedené súdom prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že funkcie finančného zadosťučinenia budú naplnené priznaným finančným zadosťučinením vo výške 400 eur, t.j. polovica z finančného zadosťučinenia priznaného súdom prvej inštancie, zaokrúhlená ne celé číslo.

14. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 a § 388 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil čiastočne vo vyhovujúcom výroku čo do sumy 400 eur a v prevyšujúcej časti rozsudok zmenil a žalobu zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

15. K odvolaniu žalobcov proti výroku o trovách konania odvolací súd uvádza, že v tomto prípade podľa ust. § 396 ods. 2 CSP rozhoduje odvolací súd nanovo aj o trovách konania pred súdom prvej inštancie.

16. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Keďže konanie začalo v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a v súčasnosti v civilnom sporovom konaní niet adekvátneho ustanovenia k ust. § 142 ods. 3 O.s.p., bolo dôvodné pre spravodlivé vyriešenie prípadu postupovať tak, aby došlo k naplneniu legitímnych očakávaní strán sporu aj pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

17. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).